

Advies over het leerkrediet: een voorstel tot vereenvoudiging

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99

F +32 2 219 81 18

www.vlor.be
info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Advies op eigen initiatief

Uitgebracht door de Raad Hoger Onderwijs op 9 juni 2015 met eenparigheid van stemmen. Daar waar de raadsleden van mening verschillen, werd dit vermeld.

Vorbereiding: werkgroep flexibilisering hoger onderwijs, onder voorzitterschap van Kristiaan Versluys

Dossierbeheerder: Isabelle De Ridder

1 Situering

In het hoger onderwijs worden de eerste gevolgen van flexibilisering zichtbaar. Om het rendement van zo'n ingrijpende onderwijsvernieuwing te optimaliseren, zijn voortdurende evaluatie en bijsturing noodzakelijk.

In dat kader stelde de Vlor in zijn advies over de studievoortgangsmaatregelen, een aantal acties voor om de studieduur te beperken.¹ Studieduurverlenging wordt immers algemeen aangewezen als een van de grote struikelblokken van de flexibilisering. Nochtans hoeft die studieduurverlenging niet altijd problematisch te zijn. Als meer studenten een diploma behalen, dan is dit ook een meerwaarde voor de maatschappij. Maar studieduurverlenging betekent wel een meerkost voor de student, zijn ouders en de maatschappij. De voorstellen die de Vlor doet zijn gericht op een snellere opvolging van de studieresultaten, gepaard met betere begeleidingsmaatregelen en een eventuele heroriëntering. Op die manier kunnen studenten sneller studievoortgang maken, een hoger studierendement behalen en op gezette tijdstippen nadenken over hun studiemethode en studiekeuze. De voorstellen die de Vlor deed, werden ondertussen grotendeels gerealiseerd via het ontwerp van OD XXV.²

In dit advies gaat de Vlor nu in op een ander aspect van flexibilisering: het leerkrediet. Hij staat op het einde van het advies ook even stil bij volgtijdelijkheid en examencontracten. Zowel instellingsbesturen, personeelsleden als studenten geven namelijk aan dat deze elementen van de flexibilisering in de praktijk administratieve overlast opleveren en de studievoortgang soms beperken in plaats van te stimuleren. De Vlor stelt in dit advies een aantal oplossingen voor. Hij baseert zich hiervoor op het rapport van de overheid over studievoortgangsbewaking.³

2 Het leerkrediet vandaag

2.1 Student en instelling verantwoordelijk voor studiesucces

Studiesucces is een gedeelde verantwoordelijkheid van instelling en student. Om dit duidelijk te maken, voerde de decreetgever het leerkrediet in.⁴ Het leerkrediet is bedoeld om de studievoortgang te stimuleren en te belonen. Alleen studenten met een positief leerkrediet zijn financierbaar. Door het leerkrediet te linken aan de financiering van de instellingen wil men een verantwoord studiegedrag van studenten stimuleren maar ook vermijden dat studenten eindeloos verder studeren.

Leerkrediet wordt enkel ingezet in de initiële bachelor- en masteropleidingen. Het wordt dus niet gebruikt voor inschrijving in een schakelprogramma of voorbereidingsprogramma. Ook voor een inschrijving met een examencontract speelt het leerkrediet niet. Om levenslang leren te

¹ Vlaamse Onderwijsraad. Raad Hoger Onderwijs. Advies over de aanpassing van de decretale bepalingen inzake studievoortgang in het hoger onderwijs. 9 december 2014.

² *Ontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXV*. 2015.

³ Werkgroep 'Studievoortgangsbewaking'. Eindrapport september 2014.

⁴ <http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/publicaties/Rapport-Studievoortgangsbewaking.pdf>

⁴ *Codificatie van de decretale bepalingen betreffende het hoger onderwijs*. 11 oktober 2013. Artikel I.3, 40°, II.203 – II.206 en artikel III.4.

stimuleren, werd ook voorzien in een systeem van heropbouw van het leerkrediet na het verlaten van het hoger onderwijs met of zonder diploma.

2.2 Een rugzak van 140 studiepunten

Iedere student krijgt bij zijn inschrijving een virtuele rugzak met 140 studiepunten leerkrediet. Daarvan wordt het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken bij de inschrijving met een diplomacontract in een bachelor- of masteropleiding of met een creditcontract voor een of meer opleidingsonderdelen. Opgenomen studiepunten met een examencontract worden niet afgetrokken van het leerkrediet van een student. De verworven studiepunten worden opnieuw toegevoegd aan het leerkrediet. De eerste 60 verworven studiepunten worden eenmalig dubbel geteld. Bij een inschrijving met een creditcontract gebeurt er geen dubbeltelling.

Bij het behalen van een initieel masterdiploma wordt het initiële leerkrediet van 140 studiepunten opnieuw van het leerkrediet afgetrokken. Een student die hierna nog leerkrediet over heeft, kan zich opnieuw inschrijven. Als het resterende leerkrediet kleiner is dan 60 studiepunten, wordt het individuele leerkrediet na het verlaten van het hoger onderwijs elk academiejaar met 10 studiepunten aangevuld tot maximaal 60 studiepunten (de zogenaamde 'heropbouw').

Als een student over onvoldoende leerkrediet beschikt, staat het de instelling vrij om deze student slechts in te schrijven voor het aantal studiepunten waarvoor de student nog over leerkrediet beschikt, of om een hoger studiegeld te vragen voor het aantal studiepunten waarvoor de student geen leerkrediet meer heeft. De instelling kan de inschrijving van een student ook weigeren als het leerkrediet kleiner of gelijk is aan nul.

Wanneer een student zich tijdig uitschrijft voor bepaalde opleidingsonderdelen of de inhoud of vorm van zijn diplomacontract wijzigt, wordt er leerkrediet teruggegeven. De instellingen bepalen in hun onderwijs- en examenreglement autonoom de uiterste data daarvoor. Dit zijn de zogenaamde 'grensdata'. Alle studenten kunnen hiervan gebruik maken. Uitschrijvingen voor opleidingsonderdelen door studenten onder creditcontract worden niet teruggegeven.

Wanneer een generatiestudent heroriënteert vóór 1 december van het academiejaar, wordt het aantal opgenomen studiepunten opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet. Wanneer de student verandert tussen 1 december en 15 maart van het academiejaar, wordt slechts de helft van het aantal opgenomen studiepunten opnieuw toegevoegd. Na 15 maart wordt het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken van het leerkrediet van de student.

3 Nood aan vereenvoudiging

Het leerkrediet is een onderdeel van het financieringsmechanisme (enkel studenten met een positief leerkrediet zijn financierbaar) en van het studievoortgangsbewakingsstelsel (verworven studiepunten worden 'teruggegeven'). Studenten en instellingen delen zo de verantwoordelijkheid voor de studievoortgang. Dit dubbele karakter van het leerkrediet is deels mee verantwoordelijk voor de complexiteit van het systeem. Bovendien stelt de Vlor vast dat het leerkrediet als studievoortgangsbewakingsmechanisme vaak faalt en ook contraproductief kan werken. Getuige hiervan de vele knelpunten die hij verder in dit advies oplijst.

De Vlor stelde in zijn advies van 9 december 2014 een aantal verstrengingen voor aan het studievoortgangsbewakingsmechanisme, die instellingsoverschrijdend zijn en die studenten moeten aanzetten om sneller over hun studiekeuze en studievoortgang na te denken. De overheid nam die voorstellen grotendeels over via ODXXV. Als deze maatregelen volledig geïmplementeerd zullen zijn en hun volle uitwerking hebben, wordt het leerkrediet als studievoortgangsbewakingsmechanisme overbodig. De Vlor stelt daarom voor om het leerkrediet op middellange termijn als studievoortgangsbewakingsmechanisme op te heffen. Het leerkrediet blijft dan louter een element van het financieringsmechanisme dat de financierbaarheid van studenten bepaalt.

In de tussentijd, is het nodig om het leerkrediet te vereenvoudigen en komaf te maken met de vele uitzonderingsregels die het leerkrediet verzwaren. De Vlor doet hieronder voorstellen voor vereenvoudiging. Als de overheid kiest voor het leerkrediet, dan pleit de raad voor een uniform en transparant systeem.

4 Het basissysteem

4.1 Dubbeltelling

Het mechanisme van de eenmalige dubbeltelling van de eerste 60 verworven studiepunten is ingevoerd om studenten bij de start extra te belonen en om ervoor te zorgen dat zelfs na enige mislukking het leerkrediet toch tot een veilige hoogte wordt heropgebouwd.

Het systeem van de dubbeltelling maakt het leerkrediet echter ook minder transparant en administratief zeer complex. Bovendien geldt dubbeltelling niet voor inschrijving met creditcontracten en niet in combinatie met de heropbouw. Dubbeltelling moedigt een verkorting van de doorlooptijd ook niet aan omdat studenten geneigd zijn kleinere pakketten op te nemen om zo geen leerkrediet te verliezen en omdat de dubbeltelling geldt voor de eerste 60 verworven studiepunten, los van het tijdstip waarop deze studiepunten verworven zijn. Dubbeltelling geldt ook niet voor studenten die tijdelijk hun studie stopzetten en in de fase van heropbouw zitten en nog niet volledig hebben kunnen genieten van deze gunstmaatregel, terwijl deze terugkomers meestal wel vrij goed presteren.

De Vlor stelt daarom voor om het systeem van dubbeltelling af te schaffen en te starten met een grotere rugzak van 200 studiepunten (zie ook verder in 4.2).

4.2 De aftrek op het einde van de rit

In het huidige systeem houdt een student die een perfect studieparcours gelopen heeft, 60 studiepunten over bij het afstuderen van de master. De meeste studenten lopen echter geen foutloos parcours. De Vlor is van mening dat een rugzak van 200 studiepunten bij de start, in combinatie met een aftrek van 100 studiepunten bij het behalen van het masterdiploma, alle studenten volle kansen geeft om bijkomende studies aan te vatten. Niet alleen die studenten die een perfect parcours gelopen hebben, maar ook modale studenten, studenten die geheroriënteerd hebben of studenten met delibereerbare tekorten of een aantal onvoldoendes. Studenten met een foutloos studieparcours houden op het einde van de rit, bij het behalen van

het masterdiploma, 100 studiepunten over.⁵ De regel dat na het behalen van het bachelordiploma, geen studiepunten worden afgetrokken, blijft behouden.

4.3 Ontoereikend of negatief leerkrediet

Studenten met een negatief leerkrediet kunnen vandaag door de onderwijsinstelling geweigerd worden of er kan een verhoogd studiegeld gevraagd worden als de instelling ze wel toelaat. Het beleid dat hierbij gehanteerd wordt, verschilt van instelling tot instelling. De Vlor stelt voor ook dit beleid te uniformiseren: een instelling laat de student toe of weigert de student. De instelling beslist hier autonoom over.

4.3.1 Geen verhoogd studiegeld

De Vlor stelt voor om de mogelijkheid om een verhoogd studiegeld te vragen voor niet-beursstudenten, te schrappen. Het is een ondemocratisch principe omdat het een ongelijkheid creëert tussen die studenten die zich verhoogd studiegeld kunnen veroorloven en zij die dit niet kunnen. Bovendien dekt een verhoogd studiegeld toch nooit de reële kost van de opleiding. Een instelling kan een student met negatief leerkrediet wel nog steeds weigeren of toelaten (zonder verhoogd studiegeld).

4.3.2 Overgang academische bachelor – master op basis van dossier

De bepaling dat men mag inschrijven voor een masteropleiding als men een academisch gericht bachelordiploma heeft, ongeacht of men een tekort aan leerkrediet heeft, is niet in overeenstemming met de algemene regel voor ontoereikend of negatief leerkrediet. Deze beslissing wordt in de andere gevallen door de instelling genomen, op basis van het dossier. Slechts een zeer beperkte groep van studenten heeft een tekort bij aanvang van de master. De geleding van de instellingen in de Raad Hoger Onderwijs, pleit ervoor om deze groep niet automatisch toe te laten, maar op basis van een dossier. Immers, als het om studenten met een negatief leerkrediet gaat, dan zijn dit niet-financierbare studenten. De andere geledingen wensen de automatische toelating tot de master te behouden. De voltallige raad is wel van mening dat, als de overheid instellingen verplicht om niet-financierbare studenten op te nemen, de overheid hiervoor ook de nodige financiering moet voorzien.

4.4 Verschillende soorten opleidingen en contracten

Het leerkrediet is vandaag niet van toepassing op examencontracten en op voorbereidings- en schakelprogramma's. Door het wijzigen van contracten of door de combinatie van verschillende contracten, kunnen studenten het leerkrediet soms omzeilen.

4.4.1 Leerkrediet ook toepassen op examencontracten

De Vlor stelt voor om het leerkrediet ook van toepassing te maken op het examencontract. Dit maakt het geheel in elk geval transparanter, uniformer en eenvoudiger.

⁵ Zie ook het schrappen van de dubbeltelling, 4.1.

4.4.2 Leerkrediet niet toepassen op schakel- en voorbereidingsprogramma's

De Vlor stelt voor om voorbereidings- en schakelprogramma's leerkredietneutraal te houden. Op die manier worden studenten gestimuleerd om deze programma's aan te vatten en om daarbinnen grotere pakketten op te nemen.

4.4.3 Grensdata ook van toepassing op creditcontracten

Studenten die zich inschrijven met een creditcontract, krijgen hun leerkrediet niet terug als ze zich uitschrijven. De Vlor stelt voor dit gelijk te trekken met het diplomacontract: studenten die zich binnen de door de instellingen bepaalde grensdata uitschrijven, kunnen ook leerkrediet terugkrijgen.

5 De heropbouw

De Vlor is voorstander van een systeem van trage heropbouw. De raad vindt een bezinningsperiode over studiekeuze namelijk geen slecht idee. Aangezien er in het voorstel van de Vlor minder studiepunten op het einde van de rit worden afgehouden, zullen er dan ook minder studenten gebruik moeten maken van de heropbouw.

Het leerkrediet wordt logischerwijze in dit voorstel heropgebouwd tot 100 studiepunten en niet tot 60 zoals nu het geval is. 100 studiepunten is het saldo dat studenten overhouden als ze een perfect studietraject hebben afgelegd bij het behalen van de master. De eenmalige heropbouw tot 100 studiepunten geldt voor de drie categorieën studenten die het decreet onderscheidt:

- 1 zij die afstuderen met een initieel masterdiploma, maar geen 100 studiepunten overhouden. Voor deze studenten begint de heropbouw het academiejaar na het afstuderen, a rato van 10 studiepunten per academiejaar. De Vlor stelt voor deze regel te behouden.
- 2 zij die het hoger onderwijs verlaten zonder masterdiploma. Voor deze studenten begint de heropbouw het vierde academiejaar na het verlaten van het hoger onderwijs en niet na 1 academiejaar zoals nu het geval is. Zij bouwen in dit vierde jaar onmiddellijk herop tot 100 studiepunten en niet meer a rato van 10 studiepunten per jaar. De Vlor vindt ook hier de bezinningsperiode belangrijk en is van mening dat studenten die nog geen masterdiploma behaald hebben, niet aangemoedigd moeten worden om fragmentarisch a rato van 10 studiepunten per academiejaar in te schrijven. Dit komt de studievoortgang niet ten goede.
- 3 zij die op het moment van herinschrijving aan een hogeschool of universiteit, nog niet over een masterdiploma beschikken, geen leerkrediet van 100 studiepunten hebben, maar wel diploma hbo5 behaald hebben. Voor deze studenten gebeurt de aanvulling tot 100 studiepunten onmiddellijk. De Vlor stelt voor deze regel te behouden.

6 Leerkrediet en heroriëntering

De Vlor is van mening dat leerkrediet heroriëntering niet stimuleert:

- De data voor heroriëntering van generatiestudenten liggen decretaal vast en liggen vroeger dan de start van de examens in de meeste instellingen. De meeste studenten heroriënteren echter als de eerste examenperiode achter de rug is en zij de nodige feedback gekregen hebben. Een keer dat de studiepunten verworven zijn, wordt het leerkrediet echter niet meer teruggegeven.
- Studenten heroriënteren soms ook nog in het tweede academiejaar, zij kunnen van de regeling voor generatiestudenten geen gebruik maken.
- Studenten heroriënteren soms uit angst om leerkrediet te verliezen, terwijl heroriëntering beter gebeurt om inhoudelijke redenen.
- Het saldo van leerkrediet is in de eerste academiejaren voor de meeste studenten voldoende hoog. Daarom wordt heroriëntering niet gestimuleerd door het leerkrediet.
- Vaak hebben studenten die in de loop van een academiejaar heroriënteren minder studierendement, om de eenvoudige reden dat het academiejaar vaak al ver is gevorderd en studenten dus heel wat leerstof moeten inhalen.

De link die tussen leerkrediet en heroriëntering bestaat, namelijk het terugkrijgen van leerkrediet bij tijdig heroriënteren van generatiestudenten, maakt het systeem onnodig complex en niet transparant. De Vlor wijst op de recente mogelijkheden tot verstrenging van de studievoortgangsbewaking, die volgens hem de heroriëntering wel zullen stimuleren. De Vlor pleit er daarom voor om heroriëntering geen rol meer te laten spelen in het systeem van leerkrediet. Hij stelt voor om artikel II. 204 §2 uit de Codex Hoger Onderwijs te schrappen.

7 Een vereenvoudigd leerkrediet: samengevat

Elke student start met een rugzak van 200 studiepunten. De opgenomen studiepunten worden afgetrokken bij de inschrijving. Verworven studiepunten (behaalde credits) worden bijgeteld.

De dubbeltelling van de eerste 60 verworven studiepunten wordt geschrapt.

De regels in verband met tijdige uitschrijving met behoud van leerkrediet, op basis van de grensdata die door de instellingen bepaald zijn, worden behouden. De bijzondere regeling voor generatiestudenten die heroriënteren (met daarbij het respecteren van specifieke, decretaal vastgelegde data) wordt geschrapt.

Een student die een perfect studietraject aflegt, eindigt bij het behalen van het initieel masterdiploma en na automatische aftrek van 100 leerkredietpunten met een saldo van 100 studiepunten.

Studenten met een negatief leerkrediet kunnen worden toegelaten of geweigerd door de instelling, op basis van een dossier. De instelling beslist hier autonoom over. De mogelijkheid om een verhoogd studiegeld te vragen wordt geschrapt.

Het onderscheid tussen studiecontracten wordt opgeheven: het leerkrediet wordt ook van toepassing op examencontracten. Studenten die zich met een creditcontract inschrijven, kunnen ook leerkrediet terugkrijgen bij het respecteren van de grensdata die door de instellingen bepaald werden, zoals dit het geval is bij diplomacontracten. Bewegingen binnen schakel- en voorbereidingsprogramma's blijven wel leerkredietneutraal, maar bij de inschrijving kan de

instelling wel rekening houden met de stand van het leerkrediet en de student ontraden om de studies aan te vatten.

De Vlor stelt voor het nieuwe systeem rollend in te voeren en het in eerste instantie van toepassing te maken op inkomende generatiestudenten. De heropbouw tot 100 studiepunten, kan wel onmiddellijk ingevoerd worden.

8 Bijkomende knelpunten en mogelijke oplossingen

8.1 Timingproblemen

8.1.1 Geen afstemming van definities en grensdata

De data voor het wijzigen van een studieprogramma en het beëindigen van een opleiding zijn in de meeste instellingen verschillend. Ook de diverse definities en daaraan gekoppelde tijdsindicaties die instellingen gebruiken voor inschrijving en uitschrijving, verschillen van instelling tot instelling. Zo bepalen sommige instellingen dat een inschrijving definitief is na het tekenen van het studiecontract, anderen stellen dat ook het studiegeld moet betaald zijn. Deze elementen hebben een impact op het leerkrediet, maar afstemming tussen de instellingen hierover ontbreekt. De instellingen hanteren ook verschillende grensdata voor teruggave van leerkrediet.

Deze timing- en afstemmingsproblematiek draagt bij tot de complexiteit van het leerkredietstelsel. De bepalende factoren zijn echter sterk gerelateerd aan het onderwijsconcept van een instelling en de organisatie van het academiejaar omdat ze behoren tot de autonomie van de instelling en de manier waarop een instelling zich profileert. Voor de Vlor is het vanzelfsprekend dat studenten goed geïnformeerd zijn over de te volgen procedures en grensdata.

8.1.2 Gegevens gebeurtenisgestuurd aanleveren aan DHO

Instellingen leveren de gegevens voor de berekening van het leerkrediet gebeurtenisgestuurd aan de Databank Hoger Onderwijs (DHO). Studenten en instellingen kunnen de laatste stand van zaken van het leerkrediet raadplegen via DHO, maar omdat die afhankelijk is van het moment waarop de instelling haar gegevens doorstuurt, kan die al snel achterhaald zijn. Dat is vooral vervelend in inschrijvingsperiodes.

De Vlor rekent erop dat de gegevens in de vernieuwde DHO (DHO 2.0) sneller zichtbaar zullen zijn, bijna onmiddellijk na aanlevering. De raad overwoog aanvankelijk voor te stellen om een specifiek moment vast te leggen waarop alle gegevens moeten aangeleverd zijn, maar concludeert dat dit geen haalbare piste is omdat het doorgeven van de gegevens op een specifiek moment het systeem snel zou overbelasten, de start van het academiejaar in de instellingen verschilt en de huidige systemen in de instellingen afgestemd zijn op een gebeurtenisgestuurde aanlevering.

8.1.3 Afstemmen van financierings- en vereenvoudigingsdecreet

Instellingen worden gefinancierd voor die studenten met een positief leerkrediet. Voor de berekening van deze financiering, wordt de stand van zaken van het leerkrediet vóór inschrijving in rekening gebracht. De financiering wordt niet herrekend in de loop van het academiejaar (conform het financieringsdecreet), terwijl een niet-financierbare student via examens in de loop van het academiejaar weer leerkrediet kan opbouwen en dit leerkrediet opnieuw kan inzetten (conform het vereenvoudigingsdecreet). De Vlor vraagt aan de overheid om de mogelijkheid te onderzoeken of de twee decreten beter op elkaar afgestemd kunnen worden. Het is daarbij interessant om te onderzoeken of de berekening van de financiering niet beter gebeurt met gegevens van het einde van het academiejaar.

8.2 Nood aan adequate informatie

8.2.1 Gevolgen van leerkrediet beter inschatten

Er is vandaag nog onvoldoende bewustzijn bij studenten en ouders over de mogelijke gevolgen van leerkrediet. Er is onvoldoende informatie-doorstroom/communicatie over het leerkrediet. De Vlor is van mening dat zowel instellingen als overheid studenten hierover correct moeten informeren.

Studenten moeten voor het begin van hun studies, in het kader van hun oriëntering, door de instellingen hoger onderwijs en alle andere partners betrokken bij dit traject, duidelijk geïnformeerd worden over de gevolgen van een negatief of ontoereikend leerkrediet. Alle eventuele voorwaarden gekoppeld aan studievoortgang, moeten duidelijk in het onderwijs- en examenreglement opgenomen worden.

8.2.2 Informatie over het eigen leerkrediet

Het is een goede zaak als studenten via het elektronisch leerplatform van de instellingen de laatste stand van zaken van hun leerkrediet kunnen raadplegen. Maar het studentenportaal waar studenten dat kunnen doen, wordt niet als gebruiksvriendelijk ervaren. De Vlor vraagt de overheid om te onderzoeken hoe dit beter kan en hiervoor de nodige aanpassingen te doen.

De Vlor vraagt dat DHO de student informeert wanneer vastgesteld wordt dat de student een inschrijving heeft lopen aan twee of meerdere instellingen. Dit kan immers het gevolg zijn van het feit dat de student zich is vergeten uit te schrijven of hiervoor de verkeerde procedure gevolgd heeft. Als studenten gewaarschuwd worden, lopen zij ook niet het risico om onnodig leerkrediet te verspelen.

8.3 Andere elementen uit flexibilisering

8.3.1 Examencontracten

Er zou beter een alternatief voor examencontracten worden uitgewerkt dat aangepaste studiegelden hanteert en beter past bij het huidige onderwijsstelsel en het huidige afstandsleren. De raad denkt hierbij bijvoorbeeld aan het uitbreiden van het stelsel van werkstudenten dat tegemoet komt aan de huidige mogelijkheden van afstandsleren. De Vlor

vraagt de overheid om dit te onderzoeken en hiervan op korte termijn werk te maken. De raad is steeds bereid hierover mee te reflecteren.

8.3.2 Volgtijdelijkheid

De Vlor is voorstander van het behoud van de huidige toestand waarbij de decretale definitie van volgtijdelijkheid behouden blijft en de invulling van het begrip behoort tot de autonomie van de instelling.

Isabelle De Ridder
secretaris Raad Hoger Onderwijs

Kristiaan Versluys
voorzitter Raad Hoger Onderwijs